

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH REGIONALNYM OŚRODKU DOSKONALENIA NAUCZYCIELI „WOM” w Katowicach

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).

PREAMBUŁA

Najważniejszym celem wszystkich działań podejmowanych przez pracowników w RODN „WOM” w Katowicach jest działanie w najlepszym interesie małoletniego oraz dla jego dobra. Pracownik w RODN „WOM” w Katowicach traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych w RODN „WOM” w Katowicach oraz swoich kompetencji.

„Przyjęcie standardów daje bowiem gwarancję, że instytucja dba o to, by nie narażać małoletnich na ryzyko krzywdzenia, oraz że wprowadziła procedury, które pozwalają odpowiednio zareagować w przypadku obaw o dobro dziecka...” (Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”)

Spis treści

Rozdział I. Objasnienie terminów	2
Standardy ochrony małoletnich.	3
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem oraz między samymi małoletnimi (standard 1).	3
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia (standard 2)....	5
Procedury oraz osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (standard 3)	5
Zasady przeglądu i aktualizacji standardów (standard 4).....	5
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności (standard 5).	6
Zasady i sposób udostępniania do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania (standard 6).	6
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia (standard 7).....	6
Sposób dokumentowania oraz zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (standard 8).....	6
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (standard 9).	7
Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie (standard 10).	7

Rozdział I Objaśnienie terminów

§ 1

1. Pracownikiem (personalem) RODN „WOM” w Katowicach jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub innych umów, a także wolontariusz, stażysta, osoba z zewnątrz prowadząca zajęcia.
2. Małoletnim jest każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia (art. 10 k.c.).
3. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny również rodzic zastępczy.
4. Krzywdzenie małoletniego to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny małoletniego (definicja WHO).
5. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzenie przyjmuje różnorodne formy – od fizycznej poprzez psychiczną, seksualną, finansową, cyberprzemoc. Małoletniego należy traktować jako osobę doznającą przemocy domowej w sytuacji, gdy był on świadkiem takiej przemocy.
6. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora w RODN „WOM” w Katowicach pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w RODN „WOM” w Katowicach.
7. Dane osobowe małoletniego to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.
8. Przemoc to działanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki.
 - 1) Przemoc fizyczna – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp..
 - 2) Przemoc psychiczna – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych.
 - 3) Przemoc seksualna – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa.
 - 4) Zaniedbanie – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju.
 - 5) Przemoc domowa – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.
 - 6) Przemoc finansowa - należy przez to rozumieć wykorzystywanie finansowe czy materialne.

Rozdział II

Standardy ochrony małoletnich.

§ 2

1. W RODN „WOM” w Katowicach zostały opracowane i są realizowane zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem oraz między samymi małoletnimi.
2. W RODN „WOM” w Katowicach zostały opracowane i są realizowane zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia
3. W RODN „WOM” w Katowicach zostały opracowane i są realizowane procedury oraz wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz za wszczynanie procedury Niebieskiej Karty.
4. W RODN „WOM” w Katowicach zostały opracowane i są realizowane zasady przeglądu i aktualizacji standardów.
5. W RODN „WOM” w Katowicach został opracowany zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
6. W RODN „WOM” w Katowicach zostały wskazane osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia
7. W RODN „WOM” w Katowicach został opracowany sposób dokumentowania oraz zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
8. W RODN „WOM” w Katowicach zostały opracowane i są realizowane zasady ochrony wizerunku małoletniego.

§ 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem oraz między samymi małoletnimi (standard 1)

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności w trakcie wizyt małoletnich w RODN „WOM” w Katowicach jest podejmowanie przez pracowników działań dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie. Pracownik realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych w RODN „WOM” w Katowicach oraz swoich kompetencji.
2. Pracownik jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
3. Pracownik działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jego zachowania.
4. Profesjonalna relacja z małoletnimi polega na:
 - 1) Dbaniu o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu RODN „WOM” w Katowicach, monitorowaniu sytuacji i dobrostanu małoletniego.
 - 2) Pomocy małoletnim, która uwzględnia umiejętności rozwojowe i możliwości wynikające z niepełnosprawności.
5. Komunikacja z małoletnimi:
 - 1) W komunikacji z małoletnimi pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek.
 - 2) Pracownik słucha uważnie małoletnich i udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
 - 3) Nie wolno pracownikowi zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.

- 4) Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich.
 - 5) Pracownik podejmuje decyzje dotyczące małoletniego, informując je o tym i stara się brać pod uwagę jego oczekiwania.
 - 6) Pracownik szanuje prawo małoletniego do prywatności.
 - 7) Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z małoletnim na osobności, pracownik zostawia uchylone drzwi do pomieszczenia i dba, aby być w zasięgu wzroku innych.
 - 8) Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
 - 9) Pracownik zapewnia małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
6. Działania z małoletnimi:
- 1) Pracownik docenia i szanuje wkład małoletnich w podejmowane działania, aktywnie je angażuje i traktuje równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
 - 2) Pracownik unika faworyzowania małoletnich.
 - 3) Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
 - 4) Nie wolno utrwalać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
 - 5) Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
7. Kontakt fizyczny z małoletnimi:
- 1) Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego.
 - 2) Należy kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.
 - 3) Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
 - 4) Pracownik nigdy nie dotyka małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
 - 5) Pracownik zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
 - 6) Pracownik nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.



- 7) W sytuacjach wymagających czynności higienicznych wobec małoletniego, pracownik RODN „WOM” w Katowicach przekazuje ww. informacje opiekunowi małoletniego.

§ 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia (standard 2)

1. Pracownicy RODN „WOM” w Katowicach posiadają wiedzę w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich oraz stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik – małoletni.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, Pracownicy RODN „WOM” w Katowicach podejmują rozmowę z opiekunem grupy małoletniej.
3. W przypadku wystąpienia podejrzenia przez pracownika, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi RODN „WOM” w Katowicach, który następnie informuje dyrektora przedszkola lub dyrektora szkoły, z której przychodzą małoletni.
4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego w RODN „WOM” w Katowicach, należy poinformować opiekuna grupy małoletniej o zaistniałej sytuacji.
5. W RODN „WOM” w Katowicach nie opracowuje się planu wsparcia małoletniego ze względu na jednorazowy kontakt z małoletnim. Plan taki opracowuje macierzysta jednostka, do której uczęszcza małoletni (szkoła, przedszkole, placówka).

§ 5

Procedury oraz osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (standard 3)

1. W przypadku wystąpienia podejrzenia przez pracownika RODN „WOM” w Katowicach, że małoletni jest krzywdzony – istnieje podejrzenie o popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi RODN „WOM” w Katowicach, który następnie informuje dyrektora przedszkola lub dyrektora szkoły, z której przychodzą małoletni.

§ 6

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów (standard 4)

1. Dyrektor RODN „WOM” w Katowicach wyznacza osobę odpowiedzialną za monitoring Standardów.
2. Osoba wyznaczona przez Dyrektora RODN „WOM” w Katowicach monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach.
3. Pracownicy RODN „WOM” w Katowicach mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w RODN „WOM” w Katowicach.
4. Osoba odpowiedzialna za monitoring Standardów opracowuje zmiany Standardów i przekazuje je do zatwierdzenia Dyrektorowi RODN „WOM” w Katowicach.
5. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom RODN „WOM” w Katowicach nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.



§ 7

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności (standard 5)

1. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu RODN „WOM” w Katowicach do stosowania standardów ochrony małoletnich zostaje wskazana zarządzeniem przez dyrektora.
2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu RODN „WOM” w Katowicach obejmuje:
 - a) zaplanowanie tematyki oraz harmonogramu szkoleń,
 - b) przygotowanie /akceptacja programów szkoleń,
 - c) prowadzenie dokumentacji potwierdzającej odbycie przez personel szkolenia.
3. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich to:
 - a) obowiązkowy udział całego personelu w szkoleniach dotyczących wdrażania standardów ochrony małoletnich,
 - b) cykliczne przypominanie symptomów krzywdzenia małoletnich oraz procedur opisanych w standardach ochrony małoletnich,
 - c) wpisany w plan nadzoru pedagogicznego monitoring wdrażania standardów ochrony małoletnich koniec roku szkolnego.

§ 8

Zasady i sposób udostępniania do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania (standard 6)

1. Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu, małoletnich oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej RODN „WOM” w Katowicach.

§ 9

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia (standard 7)

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiadają wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni RODN „WOM” w Katowicach.
2. Osobami, które podejmują interwencję w pierwszej kolejności są: pracownicy, osoba wskazana przez dyrektora do przyjmowania zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu oraz dyrektor RODN „WOM” w Katowicach.

§ 10

Sposób dokumentowania oraz zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (standard 8)

1. Informacja o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego (incydentów lub zdarzeń) przekazywana jest przy pomocy dokumenty NOTATKA SŁUŻBOWA/KARTA INTERWENCJI stanowiący załącznik nr 3.



2. Każdy incydent/zdarzenie odnotowywane jest w dokumencie o nazwie: REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH stanowiący załącznik nr 4.
3. Dokumentacja dokumentująca ujawnione lub zgłoszone incydenty lub zdarzenia zagrażające dobru małoletniego przechowywana jest w RODN „WOM” w Katowicach w miejscu wskazanym przez Dyrektora RODN „WOM” w Katowicach zapewniającym ograniczony do niej dostęp.

§ 11

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (standard 9)

1. Jeżeli małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych w trakcie zajęć w RODN „WOM” w Katowicach mogą to robić wyłącznie pod opieką, nadzorem oraz za zgodą pracowników RODN „WOM” w Katowicach, a także ściśle stosują się do obowiązujących w tym względzie zasad i regulaminów.
2. Na terenie RODN „WOM” w Katowicach działa sieć WiFi, zabezpieczona hasłem, do której małoletni nie mają dostępu.
3. RODN „WOM” w Katowicach zapewniając małoletnim dostęp do Internetu podczas zajęć w pracowni komputerowej, jest zobowiązany podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
4. W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika RODN „WOM” w Katowicach, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu podczas zajęć.

§ 12

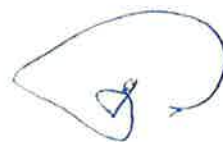
Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie (standard 10)

W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści pracownik RODN „WOM” w Katowicach stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje wychowawcy / opiekunowi / dyrektorowi szkoły/przedszkola.

§ 13

Ochrona wizerunku małoletniego

1. Pracownikowi RODN „WOM” w Katowicach nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletnich (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego) na terenie RODN „WOM” w Katowicach bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.
2. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
3. Upublicznienie przez pracownika/słuchacza na stronie internetowej szkoły, facebooku, instagramie wizerunku małoletniego, który stanowi szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.



§ 14
Załączniki

Załącznik nr 1
do Standardów Ochrony Małoletnich
(Zarządzenie Nr 14/2024/JG z 12.08.2024 r.)

Katowice,
(data)

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZAPISÓW ZAWARTYCH W STANDARDACH
OCHRONY MAŁOLETNICH**

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi RODN „WOM” w Katowicach oraz zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(czytelny podpis)



NOTATKA SŁUŻBOWA/KARTA INTERWENCJI

Data:	
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej podejrzenie krzywdzenia małoletniego:	
Przyczyna interwencji/ Opis wydarzenia:	
Ustalenia:	
Podpisy:	



